

**5 mei
2018**

Onderzoek:

**'Vliegverkeer in
Nederland'**

<http://opiniepanel.eenvandaag.nl>

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit ruim 55.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. De uitslag van de peilingen onder het EenVandaag Opiniepanel zijn na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken respondeert 60 tot 70 procent van de panelleden.

Vliegverkeer in Nederland

5 mei 2018

Over dit onderzoek

Aan het onderzoek, gehouden van 4 tot en met 20 april, deden 27.185 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee. Het onderzoek is na weging representatief voor zes variabelen.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Rozemarijn Lubbe: rozemarijn.lubbe@eenvandaag.nl.

1. Samenvatting

Meerderheid voorstander Europese vliegtaks

De meeste mensen (53%) zijn voorstander van een vliegtaks als die in Europees verband wordt ingevoerd. Dat blijkt uit onderzoek onder 27.000 leden van het EenVandaag Opiniepanel. Ruim een derde (37%) is tegen een Europese taks op vliegtickets. Van de mensen die zelf van het vliegtuig gebruik maken voor privéreizen zoals vakantie, is de grootste groep voorstander van zo'n belasting.

In het regeerakkoord staat dat het kabinet in 2021 in Nederland een vliegbelasting wil invoeren als andere maatregelen zoals biobrandstof niet zorgen voor minder milieuvervuiling door vliegverkeer. Een vliegtaks die alleen in Nederland wordt ingevoerd, kan op minder steun rekenen. Vier op de tien (40%) deelnemers zijn daarvoor, bijna de helft (48%) is tegen. Ruim de helft (54%) van de mensen die wel eens privé vliegt, zegt te proberen uit te wijken naar buitenlandse vliegvelden als er alleen in Nederland een vliegtaks komt.

Vliegtuig altijd optie, ook dichtbij

Weinig mensen mijden het vliegtuig per definitie. Als het gaat om plekken in Europa die vanuit Nederland ook met andere vervoersmiddelen te bereiken zijn, zoals Parijs, Londen en Berlijn, zegt slechts 15 procent sowieso voor de trein of de auto te kiezen. Voor 83 procent is het vliegtuig ook een optie. Vooral de prijs en de duur van de reis zorgen ervoor dat het vliegtuig het vaak wint van de trein. Tweederde (68%) vindt daarom dat er, om vliegen minder aantrekkelijk te maken, meer geïnvesteerd moet worden in internationale treinverbindingen.

Geen rekening met milieu

Een ruime meerderheid (86%) van de deelnemers houdt geen rekening met milieu bij het boeken van een vakantie. Sommigen denken dat het nog slechter zou zijn als iedereen met de auto of trein zou gaan. Anderen weten wel hoe slecht vliegen is voor het milieu, maar zeggen dat "*het niet anders kan, omdat familie overzees woont*". Ook vinden mensen dat het eens per jaar wel mag, of zeggen ze dat het toch geen verschil maakt als je in je eentje stopt met vliegen. En er wordt veel naar de overheid verwezen, zij geven volgens deelnemers het slechte voorbeeld: "*Een regering waarvan je 130 mag rijden en die geen belasting heft op vliegtickets straalt niet uit dat het ze iets uitmaakt. Ze stimuleren dat burgers vervoer kiezen dat slecht is voor het milieu.*"

Er zijn ook veel deelnemers die zeggen dat ze zich bewust zijn van hun 'slechte gedrag', sommigen schamen zich er zelfs voor. Ze zeggen de trein te pakken als het kan of betalen CO2-compensatie bij het boeken van een vliegticket.

2. Uitslagen

Mensen die wel eens een privéreis met het vliegtuig maken, zoals een vakantie.

In hoeverre houdt u rekening met de gevolgen voor natuur en milieu wanneer u een vakantie boekt?

Heel veel rekening	2%
Tamelijk veel rekening	10%
Niet zo veel rekening	48%
Helemaal geen rekening	38%
Weet niet / geen mening	2%

Als het gaat om een privéreis zoals een vakantie: Welke situatie is op u van toepassing als het gaat om plaatsen in Europa die ook met de trein of auto te bereiken zijn?

Ik ga dan sowieso niet met het vliegtuig	15%
Zowel het vliegtuig als andere vervoersmiddelen zijn voor mij opties	70%
Ik ga dan sowieso met het vliegtuig	13%
Weet niet / geen mening	2%

De belangrijkste reden dat mensen ook het vliegtuig als serieuze optie zien voor plekken die ook op een andere manier zijn te bereiken zijn de duur en de prijs van de reis.

Iedereen

'Vliegen is eigenlijk te goedkoop geworden.'

Mee eens	40%
Mee oneens	44%
Weet niet / geen mening	16%

'Om vliegen minder aantrekkelijk te maken zou er meer geïnvesteerd moeten worden in treinen naar het buitenland.'

Mee eens	68%
Mee oneens	20%

Weet niet / geen mening 13%

Vliegtaks

In het regeerakkoord staat dat het kabinet in 2021 een vliegbelasting wil invoeren als andere maatregelen zoals biobrandstof niet zorgen voor minder milieuvervuiling door vliegverkeer.

Tickets voor vluchten binnen de EU worden dan 7 euro duurder, naar de rest van Europa, het Midden Oosten en Noord-Afrika 22 euro en intercontinentale vluchten worden 40 euro duurder.

De vliegtaks zal volgens voorstanders leiden tot een minder sterke groei van het vliegverkeer en dat heeft een positief effect op het milieu. Daarnaast zeggen voorstanders dat het huidige belastingsysteem oneerlijk is, omdat op andere vormen van vervoer (bijv. auto en trein) wel belasting wordt betaald.

Tegenstanders denken dat vliegbelasting slecht is voor de economie omdat meer mensen uitwijken naar vliegvelden over de grens. Ook zijn ze bang dat minder maatschappijen op Nederland vliegen. Door minder passagiers en vluchten zouden banen verloren gaan.

Bent u voor of tegen de invoering van een vliegtaks in Nederland?

Daar ben ik voor	40%
Daar ben ik tegen	48%
Weet niet / geen mening	12%

Sommigen zeggen dat een vliegtaks alleen moet worden ingevoerd als dat in heel de Europese Unie gebeurt. Vliegtickets worden dan in alle lidstaten duurder. Mensen kunnen dan niet uitwijken naar luchthavens over de grens om de extra kosten te ontwijken.

Bent u voor of tegen de invoering van een vliegtaks in Europees verband?

Daar ben ik voor	53%
Daar ben ik tegen	37%
Weet niet / geen mening	10%

Mensen die wel eens een privéreis met het vliegtuig maken, zoals een vakantie.

'Als er alleen in Nederland belasting op vliegtickets komt, ga ik proberen uit te wijken naar het buitenland.'

Mee eens	54%
Mee oneens	34%
Weet niet / geen mening	12%

Iedereen

Aantal vluchten

Het aantal vluchten dat vertrekt van Nederlandse vliegvelden is de afgelopen jaren toegenomen. In 2017 schatte het CBS het aantal vliegbewegingen (dat zijn starts en landingen) van dat jaar op circa 590.000. De verwachting is dat het aantal vliegbewegingen de komende jaren sterk toeneemt, naar ongeveer 700.000 tot 800.000 in 2030.

In hoeverre maakt u zich zorgen over de groei van het aantal vluchten in Nederland?

Heel veel zorgen	18%
Redelijk veel zorgen	24%
Niet zo veel zorgen	33%
Helemaal geen zorgen	22%
Weet niet / geen mening	3%

De afgelopen jaren is het aantal vluchten van en naar Nederland gegroeid.

Verwacht u wel of niet dat het aantal vluchten in Nederland de komende jaren verder groeit?

Dat verwacht ik wel	91%
Dat verwacht ik niet	3%
Weet niet / geen mening	6%

'Het aantal vluchten in Nederland mag niet verder toenemen.'

Mee eens	40%
Mee oneens	41%
Weet niet / geen mening	19%

Sommige partijen vinden dat het aantal vluchten in Nederland niet moet groeien, omdat dat slecht is voor het milieu. Anderen vinden juist wel dat er meer vluchten in Nederland moeten komen, omdat dat goed is voor de Nederlandse economie.

Wat vindt u belangrijker als het gaat om vliegen, de Nederlandse economie of het milieu?

De Nederlandse economie	23%
Het milieu	34%
De Nederlandse economie en het milieu zijn even belangrijk	39%
Weet niet / geen mening	4%

Schiphol

Schiphol zit bijna aan het afgesproken maximum van 500.000 vliegbewegingen per jaar. Sommige partijen vinden dat Schiphol verder moet groeien, zij stellen dat groei veel banen oplevert en goed is voor de Nederlandse economie. Anderen vinden dat Schiphol niet meer mag groeien, onder meer omdat vliegverkeer slecht is voor het milieu en er veel overlast is voor omwonenden. De minister kijkt in 2020 of Schiphol verder mag groeien.

Wat moet er volgens u met Schiphol gebeuren?

Schiphol mag verder groeien	31%
Schiphol mag alleen verder groeien als de overlast voor omwonenden niet toeneemt	35%
Schiphol mag niet verder groeien	28%
Weet niet / geen mening	6%

'De discussie over groei van Schiphol gaat te veel over economie en te weinig over klimaat.'

Mee eens	50%
Mee oneens	30%
Weet niet/ geen mening	20%

Om de groei van het aantal vluchten mogelijk te maken wil het kabinet dat vluchten meer worden verdeeld over andere luchthavens in Nederland.

Extra vluchten bij kleinere luchthavens ligt soms gevoelig bij omwonenden.

Vindt u het een goede of een slechte zaak dat het vliegverkeer verdeeld wordt over het land, bijvoorbeeld naar Eindhoven en Lelystad?

Een goede zaak	60%
Een slechte zaak	28%
Weet niet / geen mening	13%

Lelystad Airport

Om de groei van het aantal vluchten in Nederland op te vangen, wordt in 2020 Lelystad Airport geopend voor vakantievluchten. Voorstanders vinden de uitbreiding goed voor de Nederlandse economie en werkgelegenheid. Anderen zijn tegen de uitbreiding vanwege milieuoverlast en geluidsoverlast.

Bent u voor of tegen de uitbreiding van Lelystad Airport in 2020?

Daar ben ik voor	47%
Daar ben ik tegen	35%
Weet niet / geen mening	18%

Mensen die tegen de uitbreiding van Lelystad Airport zijn.

Een groot bezwaar van tegenstanders is dat vliegtuigen relatief laag moeten blijven vliegen om het vliegverkeer van Schiphol niet in de weg zitten. Zij vrezen daardoor voor meer overlast voor omwonenden en willen de laagvliegroutes van tafel.

Zou u de uitbreiding van Lelystad Airport acceptabel vinden als de vliegtuigen hoger gaan vliegen?

Ja	23%
Nee	64%
Weet niet / geen mening	13%

Mensen die overlast ervaren van een vliegveld in de buurt en wel eens een privéreis met het vliegtuig maken, zoals een vakantie.

Vliegt u wel eens van het vliegveld waarvan u overlast ervaart?

Ja	68%
Nee	29%
Weet niet / geen mening	2%

Mensen vliegen vanaf het vliegveld waarvan ze overlast ervaren, juist omdat het dichtbij is. Ook vinden mensen het vaak een fijner vliegveld. Mensen die in de buurt van Schiphol wonen, geven ook aan dat ze geen andere optie hebben.